OCHRANA SBÍREK V KRIZOVÝCH SITUACÍCH

Krizový plán a štáb kulturní instituce
Ochrana před katastrofami
Zásady při ošetřování zasažených sbírek požárem a vodou

Druhy ohrožení

Přírodní vlivy

- Požár, povodeň, vichřice, zemětřesení, biologické napadení

Antropogenní vlivy

- Selhání techniky
  - Poškození technického zařízení, inženýrských sítí, budov, průmyslové havárie, smogové znečištění
- Úmyslné poškození
  - Krádež, vandalismus, ozbrojený konflikt, terorismus

Krizové plánování

1) Identifikace hrozeb
   - Co nepříznivě ohrožuje movitý i nemovitý majetek, zaměstnance i návštěvníky
   - Empiricky, systematicky (hodnocení jednotlivých prostor a objektů vzhledem k definovaným hrozbám)
2) Analýza rizik
   - Setřídění procesů nutných ke snížení následků jednotlivých hrozeb
   - Popis a vyhodnocení odolnosti vůči definovaným ohrožením, stanovení míry rizika
   - Pomocí dotazníku – krádeže/požár(příloha)
3) Bezpečnostní/Krizový plán
   - Systém evidence a dokumentace majetku
   - Systém fyzické ostrahy
   - Soustava mechanických, bariérových, elektronických zabezpečovacích systémů

Analýza rizik

Vnější rizika

- Nelze ovlivnit přímo, lze je snížit preventivními kroky
- Blízkost nebezpečných provozů, látek, vegetace, vodních zdrojů

Vnitřní rizika

- Do jisté míry ovlivnitelné
- Nevhodné konstrukční řešení, technický stav, absence údržby, revize a ostraha, nedodržování pravidel a směrnic (požární směrnice, depozitární řád)
- Nekvalifikovaný personál
- Může být způsobeno nedostatkem financí

Krizový plán

Základní – informativní – část

- Podrobný popis výchozí situace – charakter provozu, budov, rizika, dokumentace o školení

Přílohová – operativní – část

- Plány konkrétních úkolů
- Úkoly pro zaměstnance
- Avekuační a požární plány
- Informace o smluvních partnerech
- Grafické přílohy
- Postupy při různých krizových situacích

! STRUČNÝ PRAVDIVÝ REALIZOVATELNÝ !

Bezpečnostní plán

- Zahrnuje veškerá opatření instutuce vedoucí k eliminaci na přijatelnou úroveň
- Navazuje na AR
- Rizika, která převyšují akceptovatelnou úroveň se musí okamžitě řešit
- Spolupráce se všemi složkami Integovaného záchranného systému IZS
- Zahrnuje konkrétní změny, harmonogram plnění, odhad finanční náročnosti

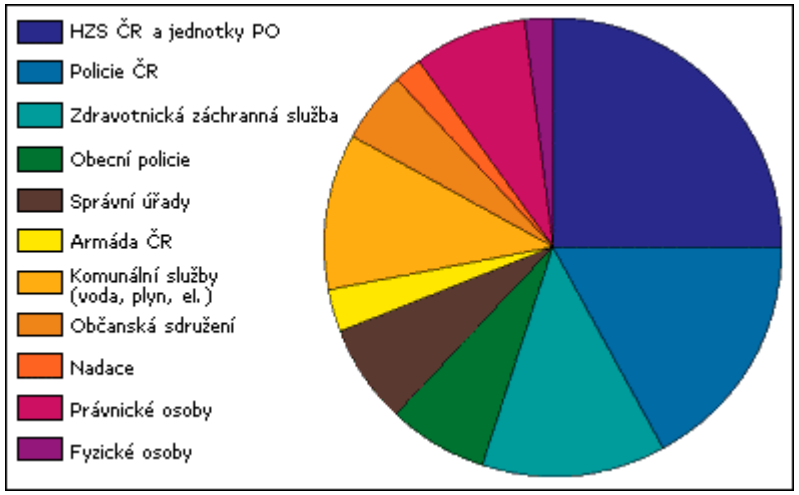

Krizové řízení

Ústřední krizový štáb

- Aktivován při hrozbě krizové situace
- Při povodních je součástí i Ústřední povodňová komise

Krizový štáb kulturní institice

- Organizuje činnosti zaměřené na anylýzu a vyhodnocení BR, plánování, realizaci, kontrolu činností souvisejících s řešením mimořádné události

Členy krizového štábu jsou pracovníci:

- Konzervátorsko-restaurátorského oddělení
- Sbírkotvorného oddělení
- Ekonomicko-provozního oddělení
- Ostrahy a dozoru

Krizový štáb zabezpečuje

- Vývoj a pravidelné prověření a vyhodnocení účinnosti konkrétních opatření
- Analýzu mimořádných událostí
- Kontakt s IZS
- Dokumentaci průběhu záchranných akcí
- Vypracování krizového plánu
- Stanovuje priority a cíle v případě mimořádné události
- Soustřeďuje veškeré info o stavu sil a prostředků
- Doporučuje vhodné typy hasicích zařízení
- Prověřuje krizovou připravenost a kontroluje napravování nedostatků
- Spolupracuje na projektové dokumentaci
- Školí pracovníky

Činnost krizového štábu při krizové situaci

- Okamžitá aktualizace krizového plánu
- Organizace evakuace a vedení evidence osob a majetku během evakuace
- Zajištění bezpečného vstupu do objektu
- Uvolnění bezpečnostích bariér
- Spolupráce se základními složkami IZS na místě zásahu
- Dokumentace vývoje
- Zabezpečení náhradního prostoru
- Organizace a koordinace činnosti záchranných skupin zaměstnanců
- Rozdělení místa zásahu na jednotlivé zóny
- Zpracování výsledků záchranných činností

Krádeže

Budování bezpečnostního systému

- Od nejjednodušších řešení ke složitějším
  - Např. přestěhovat do vhodnějšího prostoru

- Tvořen kombinací 3 základních opatření:
  - **Konstrukční** – stavební materiál budovy a interiérů, krytin střech, oplocení, mříže, žaluzie, bezpečnostní a protipožární dveře, okna,…
  - **Organizační** – strážní a dozorčí služba, havarijní plán, depozitární řád, návštěvní řád, směrnice k povolování vstupů do objektu, pravidla provozu bezpečnostních signalizací, evakuační plán, operativní karty objektů
  - **Technická** – poplachový tísňový a zabezpečovací systém, uzavřený televizní okruh, elektronická kontrola vstupu, informační a komunikační systém

Bezpečnostní systém – proměnná v čase – neustálý proces

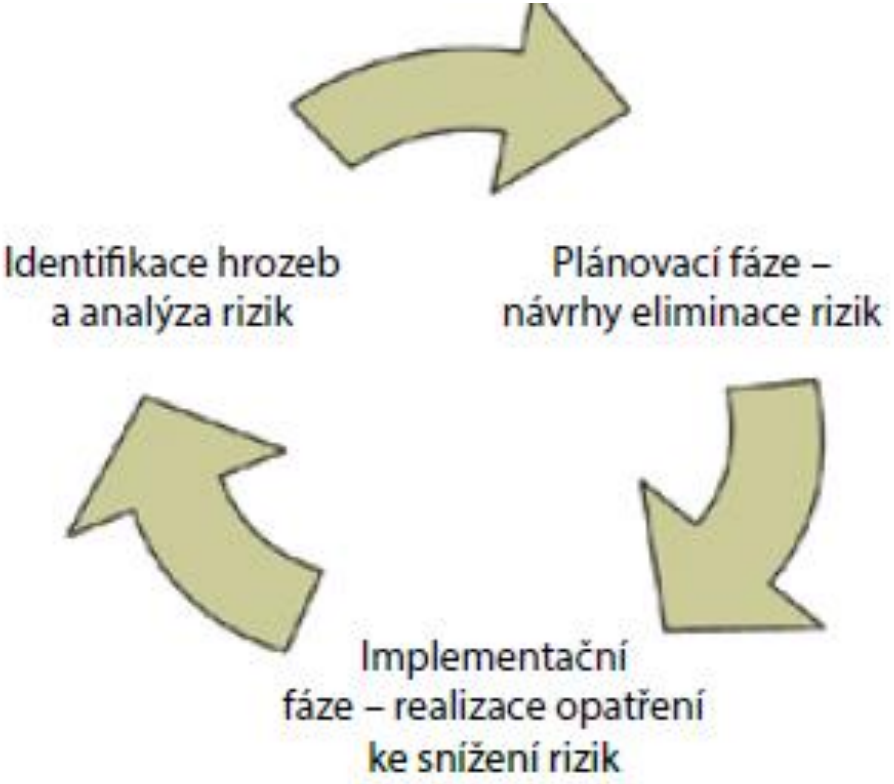

Prostředky pro realizaci bezpečnostního plánu

- **Mechanické zábrany**
  - Vnitřní – odolné vitríny, trezory, trezorové místnosti, bezepčnostní dveře
  - Vnější – stavební konstrukce s vyšší odolností, mříže, bezpečnostní dveře, skla,…
  - Podléhají certifikaci NBÚ
  - Mechanickou odolnost proti vnějšímu napadení určuje *„doba průlomové odolnosti“* v minutách

- **Strážní a dozorčí služba**
  - Fyzická ostraha
  - Nejdůležitější ochrana před krádeží, vandalismem, požárem,…
  - Činnnost dána vnitřní směrnicí instituce
  - Evidence osob v budově, evidence návštěv, systém přejímání a předávání výstavních prostor s fyzicým předáním exponátů

- **Směrnice upravujícíc chování zaměstnanců**
  Jasně definují oprávněnost ke vstupu do jednotlivých prostor, pracovní dobu, dodržování bezpečnostních a protipožárních opatření

- **Návštěvní a badatelský řád**

- **Návrh expozic – lokace exponátů**
  - Respektovat bezpečnostní požadavky
    - Řešení požárně evakuačních únikových cest
    - Možnost a způsob pohybu ivalidů, kočárků, skupin návštěvníků
    - Ochrana návštevníků plynoucí ze způsobu vystavení (poloha, upevnění)
    - Zabezpečení exponátů před náhodným i úmyslným poškozením, krádeží
  - Optimální způsob předmětové ochrany

- **Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy PZTS**
  - Ochrana proti neoprávněnému vstupu
  - Uvědomí uživatele nebo zásahovou jednotku o narušení objektu
  - Pravidelná revize

- **Elektrická požární signalizace EPS a Stabilní hasicí zařízení SHZ**
  - Bývá zapojena do PZTS

- **Systém kontroly vstupu EKV**
  - Autorizace vstupu do depozitářů a trezorových místností
  - Např. personální karta, kódový alarm, čip, biometrické čtečky,

- **Uzavřený televizní okruh CCTV**
  - Umožní sledovat dění v jednotlivých zónách z dohlížecího centra
  - Záznamové zařízení pro archivaci
  - I ke sledování počtu a chování návštevníků, manipulaci s předměty,…

- **Interní komunikace a hlášení událostí**
  - Duplexní cysílačky, doplněny o stabilní či mobilná tísňové hlásiče

- **Interní a externí osvětlení**

- **Systém ochrany proti přepětí a elektrickým rázům**
  - Ochrana proti účinkům blesku a atmosférickému přepětí
- **Centrální operační středisko**
  - Kontinuální monitorování a vyhodnocování
- **Přenos dat intervenčním jednotkám a spolupráce s nimi**
  - Zásahové skupiny přímo v objektech – pracovníci ostrahy
  - Zásahové skupiny vnější – PČR a HZS
  - Zásahová akce upravena interními směrnicemi (agentura) nebo přímo smluvním vztahem (PČR)
  - Vybrané signály automaticky přenášeny na signalizační pult Systému centralizované ochrany PČR

- **Ochrana dat a osobních údajů**
  - Komunikace mezi objekty prostřednictvím šifrovaného toku dat na vyhrazených neveřejných trasách
- **Bezpečnost v rámci organizačního schématu instituce**
  - V každé instituci 1 řídící pracovník
- **Dokumentace a inventarizace**
- **Plán řešení mimořádných situací**
- **Spolupráce s relevantním nárosními i mezinárodními organizacemi**

Vandalismus

- Úmyslné poškození/znehodnocení

- Druhy vandalismu
  - Politické, etnické, náboženské motivy – reflektované v expozicích, zařazení kontroverzních či provokativních uměleckých děl
  - Nával zlosti či zmatku
  - Pro „zábavu“
  - Vyplývající z hlouposti, ignorantství, neznalosti

  - „náhodný“

- Vandalové a spouštěče vandalismu

  - Bývalí zaměstnanci
  - Nepořádek, špatný stav památek, budov, sálů,…
  - Možnost snadného dosahu objektů
  - Anonymita pachatele
  - Potřeba publika
  - Špatné umístění exponátů komplikující pohyb návštěvníků
  - Momentální rozpoložení návštěvníka, nepozornost

https://en.wikipedia.org/wiki/Vandalism_of_art

Specifika vandalismu a AR

- Zvýšená ostraha „provokativních“ objektů
- Seznámení návštěvníka s povinnostmi a pravidly chování, odložení zavazdel apod.
- Psaná pravidla zacházení s „podezřelým“ návštěvníkem
- Jasně vymezená vzdálenost od exponátů
- Dostatečné zabezpečení malých objektů
- Fixace křehkých předmětů
- Každodenní vizuální kontrola expozice
- Přehledné a čisté bezprostřední okolí muzea
- Školní třídy a doprovod dostatečně poučeny
- Kapacity na rozsáhlé skupiny
- Dostatečně a nepřetržité osvětlení budov
- Výcvik dozorců a strážců k rozeznání nebezpečných osob, k okamžité reakci na vandalismus
- Pravidelně aktualizovaný seznam s kontaktními info dotčených pracovníků pro řešení
- Pravidelně aktualizovaný seznam s kontaktními info externích K-R pro řešení
- Registr incidentů včetně analýzy

Okamžitá opatření při vandalismu

- Stabilizace předmětu, zabránění další destrukci
- Napadení chemikáliemi –
  - omývání čistou vodou zdola nahoru
  - vlastní bezpečnost
- Okamžité přivolání odpovědné osoby
- Poškození sprejem – uschování nádobky
- Neustálý dozor
- Nedotýkat se – další poškození
- Uchování souvisejících odpadků
- Zabránit panice
- Zabránit zvýšení rizika napadení návštěvníků
- Zadržení útočníka – alespoň 2 osoby
- Přivolání policie, sepsání hlášení
- Vyfotografování po útoku
- Detailní popis incidentu do interního hlášení
- Komunikace se sdělovacími prostředky – pouze určený pracovník
- Okamžité svolání krizového týmu

Terorismus

- Použití násilí proti náhodným/vybraným lidem/místům prováděné organizovanou skupinou
- Útoky osamnělých anarchistů
- Příčiny – národnostní, etnické, náboženské, politické konflikty
- Nejčastější – ozbrojené útoky s cílem maximální škody na kulturní symboly
- Způsoby – chemické zbraně, bombové útoky

- Omezení rizika – tajné služby
- Opatření proti teroristickému útoky musí obsahovat
  - Odhad nejpravděpodobnějších způsobů útoku
  - Ke všem scénářům útoku plán řešení
  - Harmonogram pravidelných kontrol
- Opatření se týkají nejen výstavních prostor, ale i dalších provozů (blízké okolí, parkoviště, technické prostory, klima potrubí, kavárny,…)
- Pozornost podezřelým osobám, vozidlům, osamnělým zavazadlům, zásilkám

https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/grafika-skvosty-ktere-uz-nenajdete-znicili-je-islamiste/r~9f0eb192cbcf11e4890a0025900fea04/

Pasivní opatření proti teroristickým útokům

- Mechanické bariéry (ploty, zdi,…)
- Speciální překážky zabraňující vjezdu vozidla (pevné závory, plastiky, mechanické zábrany)
- Běžné zpomalovače na vozovce
- Bariéry a pečlivá kontrola vozidel při vjezdu
- Venkovní detekční rámy
- Venkovní IR závory pro detekci pohybu
- Venkovní kamerový systém
- Vymezení čisté zóny mezi již kontrolovanými návštevníky a těmi čekajícími
- Vymezení trasy čekajícím pomocí pásů

Aktivní opatření proti teroristickým útokům

- Soustavné střežení venkovního perimetru budovy – příjezdové komunikace, vstupy a vjezdy do areálu i budov
- Důkladná kontrola včetně detekce kovů
- Kontrola obsahu zavazadel návštěvníků (RTG)
- Kontrola veškerého materiálu přicházejícího do instituce
- Kontrola prostor po zavírací hodině (návštěvníci, odložená zavazadla,…)

Reakce na teroristický útok

Při situaci, která může být předzvěstí

- Evakuace a následné vyhledání bezpečného místa
- Nahlásit vedení a PČR
- Izolovat prostor, kde se případný zdroj nachází
- Prohledat další místa
- Na nic nesahat, nepřemisťovat
- Nepoužívat mobilní telefon ani vysílačku (nebezpečí bomby)
- Zastavení ventilace/klimatizace (bio/chemický útok)

Zadržení rukojmí teroristy

- Okamžitě evakuovat zbylé osoby
- Nahlásit vedení a PČR
- Nešířit paniku
- V nezbytné situaci jednat s teroristy (v klidu)

Sám rukojmím

- V klidu, spolupracovat, neprotestovat, plnit rozkazy
- Spíš se nepokoušet o útěk
- Zůstat při zemi, ne před okny

Záchranný zásah

- Neutíkat, lehnout, čekat na instrukce
- Nebránit se „zatčení“

Ohrožení ohněm

- Pro každou budovu zpracován **dokument ke strategii řešení požární ochrany**
  - Vychází z AR, za realizaci odpovídá určený pracovník
  - Seznámení všech pracovníků
  - Součástí manuál požární bezpečnosti – obsahuje detailní plány pro případ požáru a osnovy pro pravidelná školení a výcvik
- Vybudování systému požární poplachové signalizace
- Instalace prostředků požární ochrany

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/obri-pozar-znicil-slovensky-hrad-krasna-horka.A120310_161250_zahranicni_brm
http://www.technicalmuseum.cz/produkt/az-na-kov/
https://cs.wikipedia.org/wiki/Po%C5%BE%C3%A1r_katedr%C3%A1ly_Notre-Dame

Odhad požárního rizika

- Analýza, založená na indexaci jednotlivých položek, které mají vliv na celkovou požární kondici
  - Lidský faktor
  - Specifikace účelu užívání prostoru
  - Míra požárního zatížení
  - Rizikové činnosti a aktivity
  - Instalace SHZ, EPS, protipož. dveří,
  - Stavební provedení budovy – požární úseky, materiály konstrukce, střech,…
  - Dostupnost hasicích médií
  - Úroveň prevence, bezpečnostní a protipožární strategie
- Dotazník *„Dotazník pro zjištění rizika poškození objektů paměťových institucí požárem“* (příloha)
  - Část A: potenciální požární nebezpečí
  - Část B: protipožární opatření
  - Základ pro stanovení strategie

Detekce a signalizace požáru

- Systém EPS okamžitě identifikuje a lokalizuje vznikající požár
- Budovy musí být vybaveny EPS
- Pravidelná kontrola
- EPS zahrnuje:
  - Samočinné hlásiče – detektory – vyhodnocují optické, ionizační, teplotní parametr; reagují na vznik kouře, překročení teploty, rychlosti nárůstu T
  - Ústředna – zařízení komunikující s jednotlivými detektory a aktivuje koncová zařízení (siréna, maják, přenos na PCO HZS); umožňuje ovládání hasicích zařízení, požárních dveří a uzávěr; informuje o celkovém stavu; lokalizuje

Hlásiče požáru

- Hlásiče, čidla, detektory, senzory
- Detekují kouř, teplotní gradient, mezní teplotu, radiaci plamene, kombinace

Tlačítkové

- Manuální vyhlášení poplachu pozorovatelem

Hlásiče teplot

- Bodové detektory – reaguje na teplotu okolí, prahové teploty 57-74 °C
- Lineární detektory – změna tlaku plynu v detekčním potrubí; zejména pro venkovní dřevěné onstrukce

Hlásiče kouře

- Optické detektory – rozptyl světla částečkami kouře v optické komůrce detektoru
- Rychlá reakce v počáteční doutnající fázi požáru
- Spolehlivé, cenově nenáročné, nejčastější
  - Duální a multisenzorové; ionizační ; nasávací; lineární optické

Detekční videosystémy

- PC analýza obrazu snímaného kamerou a identifikace zvláštních charakteristik kouře a plamene

Prostředky zdolání požáru - Samočinné stabilní hasicí zařízení

- Zajišťuje automatický hasební zásah v koordinaci se systémy detekce a řízení evakuace eliminuje dopad
- Typ SSHZ a hasiva závisí na charakteru místa a materiálovém složení
- Zvážit ekonomickou náročnost – pořízení i provoz

SSHZ na bázi vody

- Voda – dostupná, netoxická hasební látka
  - Sprinklery – nejběžnější, automatický provoz
  - Systémy na bázi vodní mlhy – efektivní a nejšetrnější, menší kapky, menší množství vody a devastace prostoru

Suchovody (nezavodněné požární potrubí)

- Potrubí není trvale připojené na vodovodní síť
- Nahrazuje požární vedení hadicemi
- Připojení na čerpadlo hasičského automobilu
- V novostavbách

Systémy na bázi halonových alternativ

- Halony – nejedovaté ale nedýchatelné plyny
- Alternativy FM200 heptafluoropropan
- Vzniká HF
- Omezené využití

Systémy na bázi inertních plynů

- Snížení koncentrace O_2 v požářišti pod 13 %
- **Stabilní hasicí zařízení na bázi dusíku**
  - Nepoškozuje předměty, nemá negativní vliv na lidské zdraví, nedochází ke zhoršení viditelnosti
  - Nevhodný pro velké prostory s nízkým úložným využitím
  - Vysoké množství tlakových lahví, vysoká ekonomická provozní náročnost
- **Stabilní systémy na bázi Inergenu**
  - Směs 52 % N_2, 40 % Ar, 8 % CO_2
  - Možný krátkodobý pobyt v prostoru, nezhoršuje viditelnost
- **Inertizace hypoxickým vzduchem**
  - Trvalé snížení obsahu O_2 (13-15 %) v prostoru
  - Zabraňuje vzniku jakéhokoli požáru, zpomaluje degradaci, umožňuje krátkodobý pobyt
  - Vhodné pro malé prostory
  - Vysoká ekonomická náročnost instalace i provozu

Prostředky zdolání požáru – Prostředky pro zásah před příjezdem HZS

- Prostředky pro zásah osob přítomných v počáteční fázi
- Nezbytné pravidelné školení

Požární hydranty

- Vnější nadzemní – napojeny na běžný vodovodní řád
- Vnější podzemní – pod úrovní země, často zatarasen přístup
- Zabudovaný nástěnný hydrant – ručně ovládaný ventil a hadice, vhodný v prostoru s předměty méně citlivými k mechanickému poškození
- Hydranty na bázi mlhy – vysokotlaká nádoba s dopravním plynem, ekonomicky náročné

Přenosné a pojízdné přístroje

- Všechny budovy vybaveny stanoveným počtem a druhy přenosných HP
- Zaměstnanci proškoleni ve správném používání
- K hasení v počáteční fázi, zamezení rozsáhlému poškození

Typ přenosného hasicího přístroje	Specifikace pro použití v objektech s předměty kulturní povahy	Nedostatky
Vodní	Nejrozšířenější HP pro prostory, kde nehrozí poškození citlivých sbírek (maleb či dřevěného mobiliáře).	Nelze hasit zařízení pod elektrickým proudem. Omezené množství hasiva.
Vodní mlha	Vhodný do památkových objektů a prostor s mobiliářem či sbírkovými předměty.	Omezené množství hasiva. Vyšší cenová relace ve srovnání s ostatními typy hasicích přístrojů.
Práškový	Nejrozšířenější hasicí přístroj. Vhodný k hašení elektrických zařízení. Účinný a vhodný pro prostory, kde je možné následné snadné odstranění hasicího prášku.	Možné poškození povrchů předmětů kulturní povahy a obtížné odstraňování z komplikovaných dutin. Omezené množství hasiva.
CO_2	Vhodné pro odolnější sbírkové předměty.	Hrozí mechanické poškození předmětů kulturní povahy a poškození teplotním šokem. Nutnost dbát na zvýšené nebezpečí vysoké koncentrace CO_2. Omezené množství hasební látky.
Halonový alternativní	Pro prostory obsahující vzácné předměty. Vhodné pro zásahy v počítačových místnostech.	Vyjma FE-36 vyřazeny v roce 2015. Omezené množství hasiva. Zdraví škodlivé.
IFEX – Impulzní protipožární systém	Jedná se novou technologii a nebyly provedeny rozsáhlejší testy pro oblast kulturního dědictví.	Možné mechanické poškození předmětů. Omezené množství hasiva.

Záchrana předmětů po požáru

- Vyčkat úplného dohoření
- Odstranění sutě (kde nejsou předměty)
- Zachráněné předměty – co nejopatrnější manipulace
- Organický materiál vlhký/mokrý – zmrazení/vysušení
- Anorganický materiál – čištění (voda, pára, mechanicky), vysušení
- Uložení

Ohrožení vodou

- Povodně
- Havárie – topení, rozvodů, klimatizace
- Hašení vodou

Před povodní

- Uzavření objektu
- Vyhlášení krizové pohotovosti
- Svolání krizového štábu
- Kontakts mísní povodňovou komisí
- Aktualizace krizového plánu dle situace
- Posílení ostrahy, zřízení povodňové hlídky
- Kontrola a doplnění zásob evakuačního skladu – osobní ochranné, zdravotní a technické
- Zásoba pitné vody
- Zprovoznění náhradního osvětlení

https://domaci.ihned.cz/c1-52592860-devet-let-po-povodnich-v-technickem-muzeu-rozmrazili-posledni-sendvic-dokumentu
https://ikaros.cz/knihovna-narodniho-muzea-a-povoden-v-terezine-v-roce-2002

Při povodni

- Zabezpečení/odpojení technických zařízení
- Protipovodňové zábrany, utěsnění oken, dveří, ostatních vstupů
- Kontrola stavu vody a odtokové kanalizace
- Evakuace předmětů dle jejich významu do vyšších pater nebo mimo
- Kontaktování smluvních partnerů
- Zabezpečení chemikálií (kontaminace)
- Průběžná dokumentace

Ideálně včasná evakuace

Po povodni

- Kontrola dodržování hygienických nařízení
- Uvolnění cesty povodňové vodě, zajištění volného odtoku
- Prověření bezpečnosti stavby
- Stanovení pořadí likvidace škod
- Zajištění náhradních hygienických zařízení
- Okamžité zahájení záchranných prací
- Zajištění cirkulace vzduchu (rozvoj plísní)
- Vynesení dalších zasžených věcí a vyčištění prostor
- Kontrola a opravy technických zařízení
- Dlouhodobý minitoring klimatu v objektu
- Vyčištění zasažených prostor a vybavení
- Spolupráce s K-R
- Vyznačit na fasádu výšku povodně – ukládat vše nad tuto výšku

Ošetření po zasažení vodou

- Vždy opatrně omýt vodou a odstranit nános bahna a nečistot

Papír

- Uskladnit v nízké vrstvě na paletách, v přepravkách
- Zmrazit na min −18 °C
- Vhodné vysoušení
- Ihned provádět selekci a vyřazovat duplikáty či snadno nahraditelné

Fotografie

- Osušit, případně zabalit a zamrazit
- Nesahat na povrch
- Přefotit před zmrazením

Malby na plátně

- Postupné, pomalé vysušování ve vodorovné poloze
- Vyrámovat, změny pnutí regulovat blindrámem

Nástěnné malby

- Omýt vodou, desinfikovat

Dřevo, nábytek

- Připevnit nebo přiložit všechny odpadající části
- Sušit velmi pomalu

Kovy, keramika

- Omýt nejlépe demineralizovanou vodou, vysušit

Základní vybavení při povodni

Osobní vybavení

- Ochranné oděvy (voděodolné, prodyšné), holínky, rukavice, roušky, desinfekční prostředky, ochranné brýle

Pomocný materiál a vybavení

- Stoly, vany, misky, kbelíky, kartáče, štětce, houby, šňůry, kolíčky, podložky pro sušení, PE fólie, sáčky, pytle, přepravky, PE nádoby, palety
- Exsikátory, silikagel, odvlhčovače

Kolečko první pomoci a záchranných prací

- Pomůcka pro rychlou záchranu sbírkových materiálů poškozených při krizových situacích
- Návod na první pomoc při krizových situacích v kulturních institucích

- Metodika záchranných prací
- Základní pravidla
- Důležitá tel. čísla
- Jednotlivé kroky při řešení krize
- Jak zachraňovat jednotlivé materiály

- V příloze